

Қазақстанда ДСА-М вакцинасы: дифтерияға, сіреспеге қарсы

Кімге және қайда істеу керек

Қазақстан Республикасының [Ұлттық вакцинация күнтізбесіне](#) сәйкес **ДСА-М вакцинасы балаларға 16 жаста, содан кейін әрбір 10 жылда енгізіледі.**

Қандай вакцина қолданылады

Өндіруші: Serum Institute of India Pvt.Ltd. (Үндістан)

Дифтерия — *Corynebacterium diphtheria* коринебактериясы тудыратын жұқпалы ауру, ол, ең алдымен, тамақ пен жоғарғы тыныс алу жолдарын зақымдайды да, басқа мүшелерді бүлдіретін токсин шығарады. Ауру тікелей физикалық байланыс арқылы немесе тыныс алу, жөтелу немесе түшкіру кезінде беріледі.

Инфекциялардан қорғайтын ДСА-М вакцинасы

Ауру тікелей физикалық байланыс арқылы немесе пациенттер тыныс алғанда, жөтелгенде немесе түшкіргенде жұғады

Инфекциядан кейін бактерия адам ағзасына **5-7 күн ішінде таралады**. Белгілер әдетте инфекциядан кейін **2-3 аптадан** кейін пайда болады:

- тамақтың ауыруы
- субфебрильді қызба
- мойын лимфа түйіндерінің ісінуі
- Жоғары температура фонында бездердегі сұр немесе ақ пленка жабыны

Асқынулар

Дифтерия токсині тамақ пен бездерде өлі тіндердің мембранасының жиналуын тудырады, жұту мен тыныс алуды қиындатады.

Дифтериядан болатын асқынулар:

- миокардит
- перифериялық нейропатия
- бүйректің зақымдануы
- инфекциялық-уытты шок

Әрбір оныншы науқас қайтыс болады

Вакцинацияның арқасында дифтерияның асқынуын болдырмауға болады.

Сіреспе

Сіреспе— бұл *Clostridium tetani* бактерияларының спораларымен байланыс арқылы берілетін жұқпалы ауру. Олар бүкіл әлемде топырақта және жануарлардың ішек жолдарында болады және көптеген субстанцияларды және заттарды ластауы мүмкін. Сіреспені қоздыратын бактериялар көп кездесетіндіктен ауруды жою мүмкін емес.

Сіреспенің инкубациялық кезеңі **10-нан 45 күнге дейін** созылуы мүмкін.

Көбінесе алғашқы белгілер **20-25 күнде байқалады:**

- жақтың қимылсыздығы
- жұтынудың қиындауы
- мазасыздық
- тітіркену
- бас ауруы
- тоникалық құрысулар

Асқынулар

Барлық жастағы адамдар сіреспе жұқтыруы мүмкін, бірақ егер аналар сіреспеден вакцинамен қорғалмаса, ауру жаңа туған нәрестелер мен олардың аналарында жиі және ауыр түрде кездеседі.

Сіреспе асқынулары:

- бронхит
- пневмония
- миокард инфарктісі
- сепсис
- сүйектердің автосынуы
- бұлшық еттердің сүйектен бөлінуі
- тамыр тромбозы
- өкпе ісінуі

Қолдануға болмайтын жағдайлар

ДСА-М вакцинасына қарсы жалпы көрсеткіштер

Тұрақты қарсы көрсетілімдер:

1) Құрамында сіреспе анатоксиндері бар вакцинаны алдын ала енгізгеннен кейін алты апта ішінде дамыған Гийен-Барре синдромы;

2) осы вакцинаны алдын ала енгізгеннен кейін 48 сағат ішінде дамыған ауыр реакция (дене температурасының 40 градус Цельсий немесе одан жоғары көтерілуі, ұзақ, үш немесе одан да көп сағатқа созылған ерекше жылау синдромы, фебрильді немесе афебрильді құрысулар, гипотониялық-гипореактивті синдром) ;

3) вакцинаның алдыңғы дозасын немесе вакцинаның кез келген компоненттерін енгізгеннен кейінгі **ауыр аллергиялық реакция** (соның ішінде анафилаксия). Вакцинациядан кейін 7 күнтізбелік күн ішінде дамитын басқа дәлелденген себеппен байланысты емес энцефалопатия (кома, сананың депрессиясы немесе ұзаққа созылған құрысулар).

Қолдануға болмайтын жағдайлар

ДСА-М вакцинасына қарсы жалпы көрсеткіштер

Уақытша қарсы көрсетілімдер:

- 1) орталық жүйке жүйесінің жедел аурулары** (менингит, энцефалит, менингоэнцефалит) - вакцинация толық қалпына келгеннен кейін бір айға дейін кейінге қалдырылады;
- 2) жедел гломерулонефрит** – вакцинация сауығып кеткеннен кейін 6 айға дейін кейінге қалдырылады, нефротикалық синдром – вакцинация кортикостероидтармен емдеу аяқталғанға дейін кейінге қалдырылады;
- 3) орташа және ауыр дәрежедегі жедел инфекциялық және жұқпалы емес аурулар**, температураға қарамастан - вакцинация қалпына келгеннен кейін 2-4 аптадан кейін рұқсат етіледі;
- 4) әртүрлі патологиялар үшін стероидтерді, сондай-ақ иммуносупрессивті қасиеттері бар басқа препараттарды қолдану.** Ерекшелік - мамандандырылған мамандардың қорытындысынан кейін бірқатар вакциналарды (тұмауға, В гепатитіне, пневмококкқа қарсы) қолдану көрсетілген лейкозбен ауыратын, органдар мен тіндерді трансплантациялаудан кейінгі жағдайлар, апластикалық анемия, иммундық тромбоцитопения және басқа да қан аурулары. (гематолог, иммунолог немесе басқалар);
- 5) созылмалы аурулардың өршуі және өршуі** - вакцинация кейінге қалдырылады және тұрақты ремиссия кезеңінде емделгеннен кейін жүргізіледі;
- 5) прогрессивті немесе тұрақсыз неврологиялық бұзылулар, бақыланбайтын құрысулар немесе прогрессивті энцефалопатия** - вакцинация емдеу аяқталғанға және жағдайды толық тұрақтандыруға дейін кейінге қалдырылады.

